

Områdesbestämmelser för två områden vid

SVAPPAVAARAGRUVORNA

I Svappavaara

Kiruna Kommun, Norrbottens län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

PLANFÖRFARANDE

Samråd om områdesbestämmelserna har skett under tiden 27 december 2012 - 24 januari 2013. Områdesbestämmelserna hanteras med **normalt planförfarande**. Handlingar har skickats ut till sakägare enligt fastighetsförteckning och till kommunala förvaltningar, statliga verk, länsstyrelsen samt övriga berörda enligt kommunens remisslista. Under samrådstiden har 9 yttranden inkommit, vilka har sammanfattats och kommenterats nedan. Yttrandena finns i sin helhet i miljö- och byggnämndens planakt.

Yttranden har inkommit från följande instanser

1. Länsstyrelsen Norrbotten
2. Lantmäteriet (ingen erinran)
3. Trafikverket
4. Bergsstaten
5. Sveriges geologiska undersökning (SGU), (ingen erinran)
6. Kiruna Kommunpartner (ingen erinran)
7. Räddningstjänsten Kiruna
8. Vattenfall
9. Skanova (ingen erinran)

INKOMNA SYNPUNKTER

Statliga myndigheter och verk

1. Länsstyrelsen Norrbotten: Länsstyrelsen noterar att båda de områden som nu föreslås för områdesbestämmelser ligger inom mark som redan är anvisad för gruvändamål. Länsstyrelsen anser därför inte att områdesbestämmelser tillför något för gruvverksamhetens ställning inom området. Däremot kan områdesbestämmelser eventuellt möjliggöra för vissa förenklingar när det gäller områdets utveckling med upplag och schakter m.m., genom den bygglovsbefrielse enligt Plan- och bygglagen (PBL), som föreslås. Länsstyrelsen anser dock att bestämmelsen om bygglovsbefrielse för ny bebyggelse inte är tillämplig på det sätt den formulerats. Områdesbestämmelser kan inte ge någon byggrätt och därför anser Länsstyrelsen inte att det är möjligt med en bestämmelse som tillåter att ett obegränsat antal byggnader på 500 m², utan precisering av byggnadernas ändamål, uppförs inom området. I gällande områdesbestämmelser gäller bygglovsbefrielse för "mindre komplementbyggnader" vilket enligt Länsstyrelsens uppfattning är det som är möjligt att reglera i områdesbestämmelser (jfr PBL 9 kap 7§). Länsstyrelsen anser därför att kommunen behöver omforma bestämmelsen om bygglovsbefrielse för byggnader.

Även om planförslaget innehåller bestämmelser om bygglovsbefrielse enligt PBL för vissa åtgärder, så gäller fortsatt annan lagstiftning inom området. Således kommer varje byggnation inom område A att kräva prövning enligt kulturminneslagens 2 kap. Skälet är att området inte har utretts arkeologiskt och att det i närområdet har påträffats både forn- och kulturlämningar när utredningar genomförts. I den sydvästligaste delen av område A finns även kulturlämningar (gamla gruvhål) registrerade. Av områdesbestämmelserna bör det därför framgå var de kända lämningarna ligger och att samråd om behovet av arkeologiska utredningar/besiktningar måste ske inför varje ny byggnad som ska uppföras inom området, undantaget det redan avbanande området mellan järnvägen och E 10.

Inom planområdet finns Natura2000-områden, samt strandområden där strandskydd gäller. Detta innebär att särskild tillståndsprövning avseende Natura-2000 liksom strandskyddsdispens kan bli aktuell i samband med områdets ianspråktagande. Samråd enligt miljöbalken 12 kap 6§, kan därför vara lämpligt i samband med att åtgärder planeras inom i första hand område A. Område B bedömer Länsstyrelsen som redan så påverkat att åtgärder inom detta inte innebär någon ytterligare påverkan på naturmiljön.

I samband med markåtgärder inom område B behöver risken för spridning av markföroreningar beaktas. LKAB har gjort en inventering av förorenade områden enligt MIFO (diarienummer 575-6137-12) och delar av det aktuella området ligger inom ett delområde som benämns "deponiområde", med en preliminär riskklass 2 (stor risk). (Observera att riskklassningen ännu inte har godkänts av länsstyrelsen och att hela område B inte är inventerat.) Innan schaktning utförs inom området bör således området undersökas med avseende på föroreningar i mark och vatten. Det behöver också göras en bedömning om vilka åtgärder som behöver vidtas för att minska risken för människors hälsa och miljön. En efterbehandlingsåtgärd i ett förorenat område ska enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd anmälas till tillsynsmyndigheten om åtgärden kan medföra ökad spridning eller exponering av föroreningar.

Inom och i närheten av gruvområdet är rennäringsområdet redan idag mycket trängd på grund av många olika verksamheter. Med detta i åtanke är det mycket viktigt att inför olika nya åtgärder också samråd hålls med Laevas sameby, så att framtida verksamheter inte ytterligare försvårar rennäringsområdets utövande.

Länsstyrelsen anser även att den föreslagna avgränsningen av planområdet behöver motiveras. För område A tolkar Länsstyrelsen att det handlar om utvidgning av terminalområdet. För delområde B anser Länsstyrelsen att den föreslagna planavgränsningen är svår att förstå motiven till, eftersom gränsen bl.a. redovisas rakt genom upplag och även delvis ut i tidigare dagbrott.

Texten bör kompletteras med att väg E10, liksom järnvägen Malmbanan utgör riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8§.

Samråd har skett med Länsstyrelsens enheter för naturvård, miljöskydd, kulturmiljö samt naturresurs- och rennäringsområdet.

Kommentarer: Bygglovsbefrielse för ny bebyggelse kan ges enligt 9 kap 7 § PBL för komplementbyggnader, men enligt 9 kap 4 § Plan- och bygglagen kan benämningen komplementbyggnad inte användas för byggnader inom industrin. För att en byggnad ska räknas som komplementbyggnad krävs att det finns en huvudbyggnad som är ett en- eller tvåbostadshus. (Didón m.fl.) Därmed kan inte bygglovsbefrielse ges för ny bebyggelse inom kvarteretsmark för industri. Bestämmelsen gällande minskad bygglovplikt för bebyggelse ändras så att den gäller för om- och tillbyggnader av byggnader med högst 500 m² och

med reglering av högsta tillåtna byggnadshöjd. Den högsta tillåtna höjden varierar mellan område A och B.

De kända lämningarna ligger samlade i utkanten av område A sydvästra delen. Länsmuseet har gjort en arkeologisk besiktning för en mindre del av område A, vilket beskrivningen kompletteras med. Plankartan kompletteras med upplysning att innan en arkeologisk utredning är genomförd kommer varje byggnation (även bygglovbefriade) att kräva prövning enligt 2 kap kulturminneslagen. Det undantagna området mellan järnväg och E10 har preciserats av Länsstyrelsen och läggs in i planbeskrivningen.

Handlingen förtydligas med strandskyddsområden illustrerade på plankartan samt med text i beskrivningen. Skrivningen om Natura 2000 preciseras med information om att det kan krävas samråd enligt 12 kap 6§ Miljöbalken.

En MIFO-utredning finns framtagen för område B av LKAB. Upplysningstext läggs till på plankartan gällande förorenad mark.

Rennäringen bedöms inte påverkas negativt då de aktuella områdena redan är inhägnade sedan en längre tid, och därmed inte nyttjas av rennäringen.

Avgränsningen har gjorts för att stämma med befintliga områdesbestämmelsers avgränsning, varför en mindre del ligger delvis i det befintliga dagbrottet. Avgränsningen preciseras till granskningsskedet till de områden där bebyggelse planeras.

Beskrivningen kompletteras med text kring riksintressen för kommunikation.

2. Lantmäteriet: Ingen erinran

3. Trafikverket: Trafikverket förutsätter att de byggnader eller andra anläggningar som kommer att uppföras inom området med befrielse från bygglovsplikten klarar de säkerhetskrav som ställs invid järnvägen. Byggnaderna får ej heller inkräkta på möjligheten att sköta drift och underhåll av järnvägen. Samråd om placering och uppförande av byggnader eller andra anläggningar ska göras med Trafikverket då det blir aktuellt.

Trafikverket förutsätter vidare att samråd tas med Kiruna flygplats för att inte riskera att nya byggnader påverkar luftfarten negativt.

Under avsnittet om riksintressen saknas E10. E10 ingår i det nationella stamvägnätet och är ett utpekat riksintresse för kommunikationsanläggningar enligt 3 kap 8 § miljöbalken. E10 ingår också i den svenska delen av EU utpekade Trans-European Transport Network, TEN-T och är därmed av särskild internationell betydelse.

I övrigt har Trafikverket inget att erinra mot förslaget till utvidgade områdesbestämmelser.

Kommentarer: *Byggnader högre än 20 meter ska samrådas med luftfarten, och samrådet sker vid bygglovprövningen. Information om att samråd med luftfarten (hinderanalys) krävs för byggnader högre än 20 meter läggs till på kartan. Kiruna flygplats har även fått sig tillskickade samrådshandlingarna. De har inte yttrat sig.*

Beskrivningen kompletteras med text om säkerhetskrav vid byggande invid järnvägen samt att kartan kompletteras med upplysningstext om säkerhetskrav vid byggande invid järnväg.

Beskrivningen kompletteras med text om E10.

4. Bergsstaten: Delområdena berörs av bearbetningskoncesionerna Gruvberget K nr 1 inkl skyddszon samt Leveäniemi K nr 1, markanvisningen för Gruvberget-Leveäniemi och undersökningstillståndet Leveäniemi nr 1 med giltighetstid till 2014-11-05. Rättigheterna ägs av LKAB.

Kommentarer: Synpunkten noteras.

5. Sveriges geologiska undersökning (SGU): ingen erinran

6. Kiruna Kommunpartner: ingen erinran

7. Räddningstjänsten Kiruna: Framkomligheten för räddningstjänstens fordon ska vara tillfredställd, se PM för "Framkomlighet för räddningstjänstens fordon". Brandvattenförsörjningen ska vara tillfredställd enligt PM för "brandvattenförsörjning".

Kommentarer: Framkomligheten inom industriområdet kan inte regleras genom planbestämmelser utan hanteras vid bygglov respektive genom verksamhetsutövarens skyldighet att förebygga med skydd mot olyckor.

Det finns en separat försörjning till brandvattensystemet i Svappavaara där vattnet tas via en brandvattenreservoar och därmed gör vattenförsörjningen säkrad vid spänningsbortfall.

Planhandlingarna kompletteras med ett avsnitt enligt yttrandet.

8. Vattenfall: Vattenfall har el-anläggningar inom och i närheten av planområdet. Fastighetsägaren får enligt Vattenfalls rättighet inte ändra markanvändningen, spränga, schakta eller på annat sätt ändra marknivån eller vidta annan åtgärd, som kan medföra fara för befintliga anläggningar. Vid arbete i närheten av ledningen gäller ESA, Elsäkerhetsanvisningar. För anläggningsarbete eller förflyttning av maskiner skall ett fastställt säkerhetsavstånd alltid upprätthållas. Minsta avstånd i sidled och höjd led skall hållas. Avståndet skall bestämmas från den närmaste oskyddade spänningsförande delen eller ledaren. Om angivna säkerhetsavstånd inte kan upprätthållas skall arbetet utföras som ett elektriskt arbete och då krävs planering och särskilda försiktighetsåtgärder som ska genomföras av fackkunnig person.

Vattenfalls anläggningar får inte komma till skada och de ska vara tillgängliga för underhåll. Om det krävs några åtgärder på Vattenfalls anläggningar på grund av verksamheten bekostas dessa av tillståndshavaren. Under förutsättning att ovanstående uppfylls har Vattenfall Eldistribution AB inget att erinra i rubricerat ärende.

Kommentarer: Synpunkten noteras.

9. Skanova: ingen erinran

Förslag till förändringar av samrådsförslaget

Följande förändringar och kompletteringar föreslås med anledning av inkomna yttranden och bearbetningar under samrådet.

- Planbestämmelsen gällande minskad bygglovplikt ändras avseende bygglovbefrielse för ny bebyggelse.
- Avgränsningen av område B justeras så att samtliga planerade åtgärder ryms inom bestämmeområdet.
- Strandskyddade områden illustreras på plankartan och kompletterar planhandlingen.
- Kartan och beskrivningen kompletteras med textinformation om fornlämningar.
- Beskrivningen kompletteras med information om område som undantas från krav på arkeologisk utredning.
- Kartan och beskrivningen kompletteras med text om säkerhetskrav vid byggande intill järnväg
- Beskrivningen kompletteras med text om E10.
- Upplysningstext på plankartan och i beskrivningen gällande förorenad mark läggs till.
- Planbeskrivningen kompletteras med ett avsnitt enligt Räddningstjänstens yttrande.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Plankontoret

Kiruna i april 2013

Angelika Marielund-Holmqvist
Planarkitekt